

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.I.718/2021/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke

Dr. Schmidt Péter, előadó bíró

Dr. Csák Zsolt, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2022. január 25.

Az ügy tárgya: garázdaság büntette

Terhelt(ek): Terhelt1

Elsőfok: helység1i Járásbíróság, 16.B.205/2019/36., ítélet, nyilvános tárgyalás,
2019. október 25.

Másodfok: helység1i Törvényszék, 1.Bf.213/2019/8., ítélet, nyilvános ülés,
2021. február 25.

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: Fejér Megyei Főügyészség

Rendelkező rész

A Kúria a garázdaság büntette miatt Terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fejér Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva, a helységi Járásbíróság 16.B.205/2019/36. számú és a helységi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.213/2019/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A helységi Járásbíróság a 2019. október 25. napján meghozott 16.B.205/2019/36. számú ítéletében a 2018. december 19. napjától 2018. december 21. napjáig őrizetben volt, majd 2018. december 21. napjától letartóztatásban lévő Terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki garázdaság büntetésében [Btk. 339. § (1) bekezdés és (2) bekezdés d) pont], ezért őt, mint különös visszaesőt 2 év 5 hónap szabadságvesztésre, valamint 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztést börtön fokozatban kell végrehajtani, amelyből a terhelt a szabadságvesztés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

[2] Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[3] Az ítélettel szemben a vádlott elsődlegesen a tényállás felderítetlenség miatti megalapozatlansága okán felmentés végett, másodsorban enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A helységi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2021. február hó 25. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.213/2019/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az előzetes fogvatartásával kapcsolatosan feltüntetett adatokat akként helyesbítette, hogy 2018. december 19. és 20. napján őrizetben, 2018. december 21. napjától letartóztatásban volt, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 1 évre és 10 hónapra enyhítette, a közügyektől eltiltást mellékbüntetésként tekintette kiszabottnak. Pontosította a beszámítást is olyan módon, hogy őrizetként 2018. december 19. és 20. napját számítja be. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Kötelezte a terheltet a másodfokú eljárás során felmerült 6.000 forint bűnügyi költség megfizetésére is.

[4] **II.** A jogerős ügydöntő határozat ellen 2021. június 3. napján a Fejér Megyei Főügyészség jelentett be felülvizsgálati indítványt a Be. 651. § (1) bekezdése alapján az elítélt

terhére, a Be. 648. § b) pontja és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti okból. A jogerős ügydöntő határozatot a másodfokú bíróság 2021. április 14-én közölte a főügyészszéggel.

[5] A felülvizsgálati indítvány szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított, teljeskörűen megalapozott tényállásból a terhelt szándékát illetően tévesen jutott arra a jogkövetkeztetésre, miszerint a terhelt szándéka az élet, testi épség elleni fenyegetésen nem terjedt túl, így nem irányult emberölésre. A fellebbviteli főügyészszék álláspontja szerint ezzel szemben a terhelt a megállapított tények szerint gondolatközlése során mind a véghezvitel módját, mind a célba vett személyt egyértelműen meghatározta; majd az ezt követő, az elhatározása komolysága felől kétséget nem hagyó magatartásával hatást gyakorolt a kiválasztott személyre, az élet kioltására alkalmas eszközzel és módon végrehajtott támadás útján menekülésre kényszerítette az öléssel fenyegetett személyt. A 3/2019. Büntető jogegységi határozat indokolását alapul véve a terhelt szándéka túlmutatott a pusztá fenyegetésen, a verbális megnyilvánulását követő tettelegessége a sértett megölésére irányult, ezt célozta.

[6] Érvelése szerint az ítéleti tényállás alapján a terhelt és sértett közötti hatótávolság nem állapítható meg, így a terhelt szűrő-kaszáló mozdulatainak sérülés okozására való egyértelmű alkalmassága híján az ölési szándékkal megvalósított cselekmény a kísérleti szakig nem jutott el. Mindezek alapján a terhelt cselekménye helyesen a Btk. 160. § (3) bekezdésébe ütköző, emberölés előkészülete büntettének minősül.

[7] A felülvizsgálati indítványt előterjesztő főügyészszék álláspontja szerint a a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 20. § (1) bekezdésének 4. pontja alapján a cselekmény elbírálása a helyes minősítése alapján a törvényszék hatáskörébe tartozik, így a bíróság a Be. 608. § (1) bekezdés c) pontját megsértve járt el, ezért a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok fennáll. Indítványozta, hogy a Kúria a Be. 663. § (2) bekezdése alapján az első- és másodfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező helységi Törvényszéket utasítsa új eljárás lefolytatására.

[8] A Legfőbb Ügyészszék BF.743/2021/3. számú átiratában a Fejér Megyei Főügyészszék felülvizsgálati indítványát indokaival egyetértve, fenntartotta azzal, hogy a Kúria 1/2021. Büntető jogegységi határozatának 1. pontja alapján az nem a terhelt terhére irányul, mivel az eljárási szabálysértés [Be. 649. § (2) bekezdés] miatt előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nincs iránya. Indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott első- és másodfokú ítéletét helyezze hatályon kívül és utasítsa a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező helységi Törvényszéket új eljárásra.

[9] A terhelt 2021. november 11. napján benyújtott észrevételével a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatok hatályában fenntartására tett indítványt. Előadta, hogy a köznyugalmat és fenyegetettséget nem túllépve követte el a tettét, senkinek nem akart sérelmet, sérülést okozni.

[10] A terhelt védője nem terjesztett elő észrevételt.

[11] **III.** A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[12] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § b) pontja értelmében felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen eljárási szabálysértés miatt is helye van.

[13] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja értelmében, eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[14] A Be. 608. § (1) bekezdés c) pontja értelmében hatályon kívül helyezésnek van helye, ha a bíróság a hatáskörét túllépve, katonai büntetőeljárásra vagy más bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó ügyet bírált el.

[15] Az ügyészség a Be. 650. § (1) bekezdése értelmében a terhelt terhére, míg a Be. 651. § (2) bekezdés a) pontja szerint a terhelt javára is jogosult felülvizsgálati indítványt előterjeszteni.

[16] A terhelt terhére a Be. 652. § (3) bekezdése értelmében a jogerős ügydöntő határozat közlésétől számított 6 hónapon belül, míg javára a Be. 652. § (4) bekezdése alapján határidő nélkül terjeszthet elő az arra jogosult felülvizsgálati indítványt.

[17] A Be. nem tartalmaz törvényi rendelkezést külön az eljárási okból előterjesztett felülvizsgálati indítvány előterjesztésének határidejéről, arra figyelemmel, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény csak a terhelt javára vagy terhére előterjesztett felülvizsgálati indítványt ismer. Ugyanakkor a Kúria 1/2021. számú Büntető jogegységi határozat 1. pontja kimondta, az eljárási szabálysértés [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 649. § (2) bekezdés] miatt előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nincs iránya. A Kúria megállapítja, hogy a főügyészség a felülvizsgálati indítványát a terhelt terhére jelentette be, míg a Legfőbb Ügyészség azt a megjelölt eljárási okra történő hivatkozás miatt nem tekintette a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítványnak. A felülvizsgálati indítvány benyújtására nyitva álló határidő vizsgálata során arra figyelemmel, hogy a büntetőeljárásról szóló törvény kizárólag a terhelt terhére és javára benyújtott felülvizsgálati indítványokat ismer az indítvány benyújtásának határideje meghatározásánál, a logika szabályaiból következik, hogy ha a felülvizsgálati indítvány nem irányul a terhelt terhére, akkor a Be. 652. § (3) bekezdésében meghatározott határidő nem érvényesül. A Kúria megállapítja, hogy egyébiránt a felülvizsgálati indítvány benyújtása a jogerős ügydöntő határozat ügyészséggel történő közlésétől számított 6 hónapon belüli.

[18] A Be. a felülvizsgálati indítvány benyújtására jogosultak körét is abból a szempontból határozza meg, hogy az a terhelt javára vagy terhére kerül benyújtásra. Az ügyészség mind a terhelt javára, mind terhére nyújthat be felülvizsgálati indítványt, így az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett, a jogegységi határozat alapján irány nélküli indítvány benyújtására is jogosult.

[19] Mindezek alapján megállapítható, hogy az indítványt a jogosulttól származó, határidőn belül benyújtott indítványnak kell tekinteni, ami a törvényben meghatározott felülvizsgálati okra annak indokait megjelölve hivatkozik, így a felülvizsgálati indítvány elutasításának nem volt helye.

[20] A Be. 650. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[21] A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. A tényállás az ítélet egészében és tartalmilag vizsgálendő. Ezért a történeti tényállás bevezető részében írtak valamennyi tényállási pont vonatkozásában figyelembe jönnek, és részei az indokolásban írt, de tartalmilag tényeket rögzítő részek is (BH 2015.216.). A felülvizsgálat az ügydöntő határozatban megállapított tényállásra terjed ki, ideértve – az ítéletszerkesztési hibából – a határozat indokolásának más részében rögzített tényeket is (BH 2005.89.). A jogerős ítéleti tényállásban egyaránt szerepelhetnek primer (a kívülvilágban megnyilvánuló), illetve szekunder (tudati) tények. Arra figyelemmel, hogy az elkövetés időpontjában fennálló tudati állapot tisztázása és annak megítélése az elkövetői szándék meghatározásánál döntő jelentőségű. A tudati tényeket jelentős mértékben a kívülvilágban megnyilvánult és ennél fogva megismerhető tények elemzése alapján (3/2013. Büntető jogegységi határozat I/1.) lehet megállapítani, az emberölés szándékos elkövetése tekintetében – amely esetében az előkészület értelmezhető – ennek kiemelt jelentősége van. Amennyiben a bíróság a jogerős ügydöntő határozatában ezen tudati tényeket is megállapítja, azok a felülvizsgálati eljárásban nem támadható tényállás részét képezik. A felülvizsgálat törvényes okra hivatkozással, de olyan indokok alapján, amelyek ellentétesek a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényekkel, eredményesen nem kezdeményezhető.

[22] Ha a tényállásban foglalt primer (a kívülvilágban megnyilvánuló), illetve szekunder (tudati) tények között nincs ellentmondás, akkor a tényállás nem hordoz magában olyan ellentmondást, ami a büntetőjogi felelősség vagy a cselekmény törvényes minősítésének megállapítását lehetetlenné tenné és ekként anyagi jogi sérelmet eredményezne. Ebben az esetben a terhelt cselekményének motívumára (jelen esetben a szándékára) vont ténybeli (és nem jogi) következtetés a felülvizsgálati eljárásban nem vonható kétségbe (BH 2021.330.). Tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati indítvány ugyan okát tekintve eljárásjogi, azonban az alapját tekintve anyagi jogi, mert a tényállásban foglalt cselekmény minősítésének következménye az eljárási szabálysértés megállapítása vagy meg nem állapítása, ez jelen ügyben is irányadó.

[23] Mindebből következik, hogy annak vizsgálatát, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ügyben eljáró bíróságok hatáskör hiányában jártak-e el, a jogerős ügydöntő tényállásban megállapított tényekre, és nem csak a kívülvilágban megnyilvánuló, hanem a megállapított tudati tényekre alapozva kell vizsgálni. Felülvizsgálati indítványban nem csak a kívülvilágban megnyilvánuló, hanem a megállapított tudati tények sem támadhatók. Felülvizsgálati indítvány eredményesen nem alapítható arra, hogy a tényállásban megállapított, kívülvilágban megnyilvánuló tényekből az indítványozó a tényállásban rögzített tudati tényekkel ellentétes tudati tényekre von le következtetést.

[24] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által a felülvizsgálat során megalapozottnak tartott, így a felülvizsgálatban is irányadó történeti tényállás lényege a következő:

[25] Terhelt1 vádlott sem jelenleg nem szenved, sem pedig a cselekmény elkövetésekor nem szenvedett olyan kóros elmeállapotban, amely miatt képtelen vagy korlátozva lett volna a terhére rótt cselekmény következményének felismerésében, vagy a felismerésnek megfelelő cselekvésben. Személyiség szerkezete diszharmonikus irányba strukturálódott, markáns disszociális vonásokkal, szenzitív-paranoid élménymóddal, alacsony frusztrációs toleranciával, kifejezett indulatkezelési nehézségekkel, impulzív viselkedésre való hajlammal. Ezen személyiség szerkezet nem értékelhető olyan kóros elmeállapotként, amely korlátozta vagy kizárta volna a terhére rótt cselekmény következményének felismerésében, vagy a felismerésnek megfelelő cselekvésben. Személyiség szerkezete nem zárja ki hasonló jellegű cselekmény megvalósítását.

[26] Terhelt1 vádlott a cselekményt a szokásos ittasság állapotában követte el, nem minősül alkoholfüggőnek.

[27] Az ittas állapotban lévő Terhelt1 vádlott 2018. december 19. napján 18 óra 20 perc körüli időben helysége1on, a Piac téren található autóbusz állomáson tartózkodott egy, az eljárás során meg nem állapítható kilétű, erősen ittas állapotban lévő, hajléktalan személlyel, akivel a váróteremben italozott. Az alkohol fogyasztás váróterembeli tilos voltára figyelemmel, a buszpályaudvaron szolgálatot teljesítő tanú1 biztonsági őr felszólította Terhelt1 vádlottat és a társaságában lévő személyt, hogy hagyják el a váróhelyiséget, mely felszólításra a vádlott indulatos állapotba került, kiabált a vagyonőrrel, majd rövid idő elteltével viselkedése miatt elnézést kért a jelen lévő személyektől, és társával elhagyták a várótermet. Ezt követően Terhelt1 vádlott a váróterem előtti járdaszakasz mentén sorakozó padok egyikénél megállt, társa a padon foglalt helyet. Ezt követően 19 óra 20 perc körüli időpontban a mellettük lévő padnál megjelent tanú2, tanú3 és tanú4, akik a padnál dohányoztak. Terhelt1 vádlott ittas állapotából kifolyólag a járőkelők irányába kiabált, miszerint „leszúrlak”, valamint „itt senki sem tiszteli a csöveseket!”.

[28] tanú2 kettő-három lépést tett a vádlott irányába, majd megállt, amikor Terhelt1 vádlott a „leszurkállak titeket” fenyegetés követően egy kb. 15-20 cm-es hosszúságú kést vett elő ruházatából, melyet a jobb kezében tartva, megindult a három férfi irányába, miközben tanú2 mellkasa irányába szúró-kaszáló mozdulatokat tett. A kés láttán megrémült tanú4 és tanú3 a vádlottaknak hátat fordítva, futva kezdett menekülni a helyszínről, míg tanú2 hátrálva igyekezett eltávolodni Terhelt1 vádlottól, aki mintegy 20 méteren keresztül követte késsel a kezében tanú2ot.

[29] A menekülő férfiakra, valamint a vádlott kiabálására felfigyelt tanú1 vagyonőr, és megindult Terhelt1 irányába, melyet észlelve a vádlott megfordult, visszament azon padhoz, melyen társa foglalt helyet, majd a helység2 irányába gyalogosan távozott a helyszínről.

[30] Mindeközben a vagyonőr tanú2 telefonján értesítette a rendőrséget, és a vádlottat követve a Terhelt1 vádlottal szemben érkező rendőr járőrnek megmutatta a gyalogosan menekülő Terhelt1 vádlottat, akit a rendőrök feltartóztattak és ellenőrzésük alá vontak. A

vádlott ruházatának átvizsgálása során az elkövetéshez eszközül használt kés nem került elő, ugyanis attól Terhelt1 vádlott ismeretlen módon megszabadult.

[31] A Kúria a tényállás részének tekintette az elsőfokú bíróságnak az ítélet szerkesztési hiba miatt az ítélet indokolásában szereplő alábbi ténymegállapítását: Terhelt1 vádlott a kés elővételezt megelőzően sem, és azt követően sem alkalmazott sem dolog ellen irányuló, sem pedig személyre áttevődő konkrét erőszakot, azonban az általa megvalósított késszurással történő fenyegetés, illetve a tanúk üldözése olyan közvetlen fenyegetésnek minősült – különösen tanú2 tanú testi épsége ellen –, amely egyértelműen az erőszakos magatartás fogalomkörébe volt vonható (helység1i Járásbíróság 16.B.205/2019/36. sorszámú ítélet 6. oldal 6. bekezdés).

[32] Mindezek alapján az állapítható meg – ahogyan azt a másodfokú bíróság megtette –, hogy a vádlott magatartása erőszakos, fellépése támadó jellegű volt, de a helyesen mérlegelt tényállás alapján nem volt ölési szándéka, szándéka az élet, testi épség elleni fenyegetésen nem terjedt túl {helység1i Törvényszék 1.Bf.213/2019/8. sorszámú ítélet [9] bekezdés}.

[33] A Kúria megállapítja, hogy a felülvizsgálati indítványban foglalt hivatkozást már a másodfokú bíróság is értékelte, a Fejér Megyei Főügyészség 2019. december 6. napján kelt átiratában további tanúbizonyítást indítványozott, mert annak álláspontja szerint döntő jelentősége van a valósághű tényállás megállapítása és az ahhoz igazodó jogi minősítés meghatározása szempontjából, mivel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás felveti a Btk. 160. § (3) bekezdésébe ütköző emberölés előkészülete büntetnének jogi minősítését is. A másodfokú bíróságnak kötelezettsége volt az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottságát vizsgálni, és azt meg is tette, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak tartotta. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás megalapozottságát nem vizsgálhatja, az ítéleti tényállásban megállapított tudati tényeket azonban a másodfokú bírósággal azonos módon vette figyelembe: az emberölésre, illetve a testi sérülés okozására irányuló szándék hiányát; azt, hogy a terhelt szándéka az élet, testi épség elleni fenyegetésen nem terjedt túl, a tényállás részeként értékelte.

[34] Mindezek alapján a felülvizsgálati indítványban megjelölt azon, kívülágban megnyilvánuló tényekből a tudati tényekre levont következtetések, amelyek ellentétben állnak a jogerős ítéleti tényállásban megállapított tudati tényekkel, a jogerős ügydöntő határozatban foglalt tényállás támadásának minősülnek, és a felülvizsgálati eljárásban eredményre nem vezetnek.

[35] Amennyiben az eljárási okból benyújtott felülvizsgálati indítvány anyagi jogi kérdés előzetes vizsgálatától függ, az anyagi jogkérdéseket a jogerősen megállapított ügydöntő tényállás alapján kell megítélni. Ebből következően, ha a felülvizsgálati indítvány alapja az, hogy az ügyben eljáró bíróság a hatáskörét túllépte, katonai büntetőeljárásra vagy más bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó ügyet bírált el; az ezeket megalapozó minősítést csak olyan primer (a kívülágban megnyilvánuló), illetve szekunder (tudati) tények alapján, azokkal összhangban lehet vizsgálni, amelyeket a felülvizsgálat alapjául szolgáló jogerős ügydöntő határozatban megállapított ítéleti tényállás tartalmaz. Az ilyen felülvizsgálatot az különbözteti meg a törvénysértő minősítésre alapított felülvizsgálattól, mint anyagi jogi

jogsértésre történő hivatkozásra alapuló felülvizsgálati eljárástól, hogy ebben az esetben a helyes minősítés megállapítása még abban az esetben sem eredményezheti a felülvizsgálati eljárásban az ügydöntő határozat megváltoztatását, amennyiben a törvénysértő minősítés egyben törvénysértő büntetést is eredményez, mivel a helyes minősítés következménye az, hogy az ügyben feltétlen hatályon kívül helyezési ok áll fenn, mivel olyan bíróság járt el korábban, amelynek az ügy elbírálására ügydöntő határozatának semmisségét eredményező módon nem volt hatásköre, vagy kizárólagos illetékessége (illetve katonai büntetőeljárásra tartozó ügy elbírálására nem volt törvényi felhatalmazása).

[36] A Btk. 160. § (3) bekezdésében foglalt emberölés előkészületének megállapítására az elkövetés eszközének beszerzése csak akkor szolgálhat alapul, ha arra az emberölés véghez vitele érdekében – vagy azért is – került sor. A Btk. 11. § (1) bekezdésében meghatározott előkészületi cselekmények közül jelen eljárásban kizárólag a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása magatartás tartozhat. A Kúria a Bfv.I.588/2015. számú döntésében megállapította, az emberi élet kioltására alkalmas (lő)fegyver beszerzése egyértelműen megteremti az emberölés véghezviteléhez az eszközt. Miután az előkészületi magatartás célzatos, azaz kizárólag egyenes szándékkal valósítható meg, a lőfegyver beszerzésével akkor követhető el az előkészületi cselekmény, ha arra az emberölés véghezvitele érdekében – vagy azért is – került sor. Jelen ügyben ez az irányadó tényállás alapján nem állapítható meg. Ugyanakkor a tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy az emberölés büntetékének a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott nyitott törvényi tényállásába illeszkedő magatartás megkezdésére nem került sor, így annak kísérlete nem valósult meg, a felülvizsgálati indítvány szerint sem.

[37] A Kúria emellett rámutat arra, hogy az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróság a 3/2013. Büntető jogegységi határozatnak megfelelően értékelte a tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőket és vont le következtetést a terhelt elkövetéskori tudattartalmára. A jogegységi határozatnak az emberölés más bűncselekményektől történő elhatárolásáról szóló része, a 2. A) a) pontjában a tárgyi tényezők vonatkozásában azt rögzíti, hogy az emberölésnek vannak ugyan ún. tipikus eszközei (ilyenek tekinthető a kés is), ám ezek önmagukban még nem alapozzák meg az ölési szándékra való következtetést. Az elkövetési eszközt minden esetben össze kell vetni az elkövetés egyéb körülményeivel és vizsgálni kell, hogy nincsenek-e olyan tényezők, amely az emberölésre irányuló szándék megállapítását kizárják.

[38] A jogegységi határozat 2. A) b) pontja értelmében a nem irányzott, hadonászva végrehajtott szúrás, vágás önmagában általában nem utal élet elleni szándékra.

[39] A jogegységi határozat 2. A) d) pontja alapján az elkövető kijelentéseinek ugyancsak jelentőségük lehet az elkövetéskor fennálló szándék megállapításánál, ezek azonban gyakran az elkövetést megelőző veszekedés, verekedés során – vagyis indulati állapotban – hangzanak el. Ezért körültekintő értékelésre van szükség a vonatkozásban, hogy a szándékra utaló kijelentések komolyak-e és azoknak megfelelt-e az elkövető által tanúsított magatartás.

[40] Ugyancsak fontos az elkövetéskori tudattartalom megállapításánál a cselekmény véghezvitelét megelőző pszichikus folyamat feltárása, ez a folyamat a külvilágban

megvalósult jelenségből ismerhető meg, ami jelen ügyben a kés elővételt megelőző magatartás értékelését jelenti [jogegységi határozat 2. B) c) pont].

[41] Mindezeket figyelembe véve, az első- és másodfokú bíróság által az ügydöntő határozat részeként megállapított, külvilágban megnyilvánuló és tudati tények között jelen ügyben nincs ellentmondás, ezért a terhelt szándékára vont ténybeli (és nem jogi) következtetés a felülvizsgálati eljárásban nem vonható kétségbe. A megállapított tényállás szerint a terheltnek nem volt ölési szándéka, szándéka az élet, testi épség elleni fenyegetésen nem terjedt túl, ezért cselekményének a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő, felfegyverkezve elkövetett garázdaság büntettének minősítése törvényes.

[42] A Kúria a – Be. 659. § (6) bekezdése szerint hivatalból elvégzett – vizsgálata során nem észlelt a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott egyéb olyan eljárási szabálysértést, ami alapján az első- és másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül kellett volna helyezni.

[43] IV. Mindezek alapján a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján, tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot nem ügydöntő végzésével hatályában fenntartotta, mert a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt.

[44] A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján fellebbezésnek, a 650. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel pedig felülvizsgálatnak helye nincs.

[45] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul.

[46] A Be. 652. § (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be.

Budapest, 2022. január 25.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró